

**ihale de yaklaşık maliyetin
doğru hesaplanmasının ihale
sürecinin sağlıklı
yürütülmesinde doğrudan
etkisi varmıdır**

**Malzemesinin miktarının
sadece aşınma tabakasındaki
bitüm miktarı dikkate
alınarak belirlenmesi
durumunda yaklaşık maliyette
oluşan değişikliğin sınır
değeri deđiştirir**

Toplantı No : 2019/029

Gündem No : 29

Karar Tarihi : 13.06.2019

Karar No : 2019/UY.I-687

BAŞVURU SAHİBİ:

Eksel Petrol Ürünleri Pazarlama Nak. İnş. Oto. Mad. San. ve
Tic. Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2019/114769 İhale Kayıt Numaralı "Gaziantep Çevreyolu Üzerinde Km:22+664 Gaziantep Şehir Hastanesi Kavşağı, Sanat Yapıları, Köprü, Bsk' Lı Üstyapı ve Trafik Güvenliği (Yatay ve Düşey İşaretleme, Otokorkuluk, Aydınlatma) İnşaatı Yapım İşi" İhalesi

KURUMCA YAPILAN İNCELEME:

Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü tarafından 16.04.2019 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Gaziantep Çevreyolu Üzerinde Km:22+664 Gaziantep Şehir Hastanesi Kavşağı, Sanat Yapıları, Köprü, Bsk'Lı Üstyapı ve Trafik Güvenliği (Yatay ve Düşey İşaretleme, Otokorkuluk, Aydınlatma) İnşaatı Yapım İşi" ihalesine ilişkin olarak Eksel Petrol Ürünleri Pazarlama Nak. İnş. Oto. Mad. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından 20.05.2019 tarih ve 20746 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 20.05.2019 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/522 sayılı şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

yaklaşık maliyetin yanlış hesaplanması

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi:

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle; ihalenin iptal edilmesine ilişkin kararda; yaklaşık maliyetin yanlış hesaplandığı, hesaplanan yeni yaklaşık maliyet tutarınının sınır değeri değiştirdiği ve sınır değer altında kalan bir isteklinin teklifi yeni hesaplanan sınır değer üzerinde kaldığı belirtilmekle birlikte, bu hesaplama ile ilgili olarak

somut gerekçeler ortaya konulmadığı, yaklaşık maliyetin yanlış hesaplanmasının ihalenin iptalini gerektirecek bir sebep sayılabilmesi için ihalenin yapılabilirliğine etki edecek nitelikte olması gerektiği, yaklaşık maliyetin yanlış hesaplanmasının ihale koşullarında ve yeterlik kriterlerinde hiçbir değişikliğe yol açmayacağı iddiasına yer verilmiştir.

İhale iptali edilmesine ait gerekçeler

İptal gerekçeleri ile sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur..." hükmü,

Aynı Kanunu'nun "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali" başlıklı 39'uncu maddesinde "İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir." hükmü,

Anılan Kanun'un "İhalenin karara bağlanması ve onaylanması" başlıklı 40'inci maddesinde "...İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.

İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.

İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce idareler, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığını teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır. İki isteklinin de yasaklı çıkması durumunda ihale iptal edilir.” hükmü yer almaktadır.

Yaklaşık maliyetin hesaplanması ve güncellenmesi

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin “Yaklaşık maliyetin hesaplanması ve güncellenmesi” başlıklı 11'nci maddesinde “(1) İş kalemi ve/veya iş grubu şeklinde tespit edilen imalat miktarlarının, Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre belirlenen ve yüklenici karı ve genel gider ihtiva etmeyen fiyatlarla çarpımı sonucu bulunan tutar KDV hariç olarak hesaplanır ve bulunan bu tutara % 25 oranında yüklenici kar ve genel gider karşılığı eklenmek suretiyle yaklaşık maliyet tespit edilir.

Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin hesap cetveli ve icmal tablosu hazırlayanlarca imzalanmak suretiyle ihale onay belgesine eklenir.

[Yaklaşık maliyet](#), güncelliğini kaybetmesi halinde, ilk ilan veya davet tarihine kadar güncellenir.” hükümleri yer almaktadır.

İdari Şartname'nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2'nci maddesinde “1. İhale konusu işin

a) Adı:Gaziantep Çevreyolu Üzerinde Km:22+664 Gaziantep Şehir Hastanesi Kavşağı, Sanat Yapıları, Köprü, BSK' lı Üstyapı ve Trafik Güvenliği (Yatay ve Düşey İşaretleme, Otokorkuluk, Aydınlatma) İnşaatı Yapım İşi

b) Yatırım proje no'su/kodu:2012E040880

c) Miktarı (fiziki) ve türü:

492.000 m3 Yarma Ve Yan Ariyet Kazısı Yapılması ve Kullanılması, 85.000 m2 Bitümlü Sıcak Karışım Yapılması ve Birim fiyat teklif cetvelinde belirtilen cins ve miktarlarda Toprak İşleri, Sanat Yapıları, Köprü, BSK'lı Üstyapı ve Trafik Güv. İşleri

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

ç) Yapılacağı yer: Gaziantep" düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesi" başlıklı 34'ncü maddesinde "34.1. İhale komisyonu kararı üzerine İdare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez.

34.2. İhalenin iptal edilmesi halinde, bu durum bütün isteklilere gerekçesiyle birlikte derhal bildirilir." düzenlemeleri yer almaktadır.

Başvuruya konu ihalenin "Gaziantep Çevreyolu Üzerinde Km:22+664 Gaziantep Şehir Hastanesi Kavşağı, Sanat Yapıları, Köprü, BSK' lı Üstyapı ve Trafik Güvenliği (Yatay ve Düşey İşaretleme, Otokorkuluk, Aydınlatma) İnşaatı Yapım İşi" olduğu, 16.04.2019 tarihli ihale komisyonu kararında 44 isteklinin ihaleye teklif verdiği, 19 isteklinin muhtelif gerekçelerle tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı, teklif mektubu ve geçici teminatı uygun olan isteklilerin teklif tutarları esas alınarak sınır değer 37.078.919,88 TL

olarak hesaplandığı, sınır değerin altında kalan 15 istekliden aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği anlaşılmıştır.

Teklifi sınır değerin altında kalan isteklilerden Mehmet Ali Ünal İnş. Taah. Mad. San. ve Tic. A.Ş. tarafından idareye yapılan 10.05.2019 tarihli ve 2019/764 sayılı şikâyet başvurusunda “...6401/1-P poz analizlerinde yer alan modifiye edici katkı malzemesi Karayolları Teknik Şartnamesine göre bitümün ağırlıkça %3-%7 aralığında değişen oranında sadece modifiye aşınma tabakasına uygulanacaktır. Fakat idarenizce gönderilen analizde modifiye edici katkı malzemesi bitümlü temel, binder ve aşınma tabakalarında tüketilen bitüm miktarının %5’i olarak gereğinden yaklaşık 5 kat daha fazla hesaplanmıştır. Modifiye edici katkı malzemesi miktarı sadece aşınma tabakasındaki bitüm miktarı dikkate alınarak belirlenmesi gerekmektedir. Aşırı düşük teklif savunmasında yer alan analiz girdi miktarları Karayolları Teknik Şartnamesine uygun olarak düzenlenmelidir...” ifadelerine yer verilmiştir.

Yapılan şikâyet başvurusu üzerine alınan 13.05.2019 tarihli ihale komisyonu kararında “...İdaremizce EKAP üzerinden gönderilen aşırı düşük açıklama talebi yazımızdan sonra MEHMET ALİ ÜNAL İNŞAAT TAAHHÜT MAD.SAN.TİC.A.Ş. firması tarafından 10.05.2019 tarihli idaremize yapılan başvuruda , savunma istenen iş kalemlerinden 6401/1-P pozunun analiz girdilerinden olan ÖZEL-KAT Modifiye Edici Katkı Malzemesinin miktarının sadece aşınma tabakasındaki bitüm miktarı dikkate alınarak belirlenmesi gerektiği , bu hususun düzeltilerek tekrar aşırı düşük açıklama talebi gönderilmesi istenmiştir.

Bu başvuruya ilişkin olarak yapılan incelemede, idaremizce yaklaşık maliyet oluşturulurken 6401/1-P 22 CM SIKIŞMIŞ KALINLIKTA, KIRILMIŞ VE ELENMİŞ TAŞ İLE ASTARSIZ TEMEL ÜZERİNE 1 M2 BİTÜMLÜ SICAK KARIŞIM YAPILMASI, (10 cm bitümlü sıcak temel tabakası, 7 cm asfalt betonu binder tabakası, 5 cm modifiye Asfalt Aşınma Tabakası Yapılması) (Kırılmış ve elenmiş ocak taşı ile) (İdare Malı Bitüm İle) pozunun analiz

girdilerinden olan ÖZEL-KAT Modifiye Edici Katkı Malzemesinin miktarının sadece aşınma tabakasındaki bitüm miktarı dikkate alınarak belirlenmesi gerekirken, hatalı bir şekilde bitümlü temel ve binder tabakalarındaki bitüm miktarlarının da toplama dahil edildiği görülmüştür.

Söz konusu ihalede ÖZEL-KAT Modifiye Edici Katkı Malzemesinin miktarının sadece aşınma tabakasındaki bitüm miktarı dikkate alınarak belirlenmesi durumunda yaklaşık maliyette oluşan değişikliğin sınır değeri değiştirdiği, yaklaşık maliyetin doğru olarak hesaplanması durumunda aşırı düşük teklif olarak belirlenen bir firmanın sınır değerinin üstünde kalacağı görülmüştür...” şeklinde belirtilen gerekçelerle başvuruya konu ihalenin iptaline karar verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden ve ihale dokümanı düzenlemelerinden, ihale komisyonu kararı üzerine idarenin, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbest olduğu, ihalenin iptal edilmesi halinde bu durumun bütün isteklilere bildirilmesi gerektiği, idarenin bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmeyeceği, ayrıca söz konusu hüküm ve düzenlemeler gereğince ihalenin iptali konusunda idarenin takdir yetkisi bulunmakta ise de bu yetkinin mutlak ve sınırsız olmadığı, kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlı olduğu anlaşılmaktadır.

İhale komisyonu kararı ile ihalenin iptaline ilişkin gerçekleştirilen işlemler incelendiğinde;

İdareye yapılan şikâyet başvurusu üzerine “6401/1-P 22 cm Sıkışmış Kalınlıkta, Kırılmış ve Elenmiş Taş İle Astarsız Temel Üzerine 1 m2 Bitümlü Sıcak Karışım Yapılması” iş kaleminde şikâyete konu edilen modifiye edici katkı malzemesi girdi miktarının ilgili iş kaleminin ilk analizindeki miktarının hatalı tespit edildiği iddiasının yerinde bulunduğu, olması gereken miktarın üzerinden “6401/1-P 22 cm Sıkışmış Kalınlıkta, Kırılmış ve Elenmiş Taş İle Astarsız

Temel Üzerine 1 m2 Bitümlü Sıcak Karışım Yapılması" nolu iş kaleminin yeni analizinin oluşturulduğu, ilk yaklaşık maliyetteki 6401/1-P iş kaleminin birim fiyatınının 84,73 TL olduğu, düzeltme sonrası birim fiyatın ise 63,38 olduğu, bu birim fiyattaki değişim sonucunda yaklaşık maliyetin 47.031.121,55 TL'den 45.216.371,55 TL'ye düştüğü, bu değişimin yaklaşık maliyet üzerinden belirlenen yeterlik kriterleri, ilan süreleri vb. hususları etkilemediği, ancak sınır değer hesabında düzeltilmiş yaklaşık maliyetin dikkate alınması durumunda ilk durumda sınır değer altında bulunan bir teklifin yeni sınır değer tutarınının üzerinde kalacağı ve yaklaşık maliyetteki değişimin bu noktadaki sonuç doğurucu etkisinin bulunması nedeniyle ihalenin iptaline karar verildiği anlaşılmıştır.

İdarelerce ihale konusu işin en uygun fiyatla temin edilmesi yaklaşık maliyetin doğru bir şekilde hesaplanmasına bağlıdır. Yaklaşık maliyetin doğru tespit edilmesi ihale sürecinin aksaksız bir şekilde yürütülmesini sağlamaktadır. İhalelerde istekliler tarafından teklifleri kapsamında idareye sunmaları gereken yeterlik kriterlerinin belirlenmesinde, ilan sürelerinin değişmesinde, ihalelere yerli istekli katılıp katılmayacağına ilişkin düzenlemeler ve ihale konusu işin yaklaşık maliyetine göre ihaleye teklif sunan isteklilerin teklif bedellerinin aşırı düşük olup olmadığınının tespit edilmesinde yaklaşık maliyet önemli bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla yaklaşık maliyetin doğru hesaplanmasınının ihale sürecinin sağlıklı yürütülmesinde doğrudan etkisi bulunmaktadır.

Bu itibarla, idareye yapılan şikâyet başvurusu üzerine yapılan inceleme ve hesaplama sonucunda modifiye edici katkı malzeme girdi miktarınının hatalı hesaplandığı tespiti ile yaklaşık maliyetin değiştiğininin idarece gerekli analiz hesaplamaları ile ortaya konulduğu, oluşan yeni yaklaşık maliyetinde sınır değer altında kalan bir teklifin sınır değer üzerinde kalması sonucunu doğurduğu dolayısıyla bu aşamadan sonra ihale

işlemlerinin sağlıklı devam ettirilemeyeceği göz önüne alındığında ihalenin iptaline ilişkin gerekçenin mevzuata uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine, Oybirliđi ile karar verildi.